

21.6.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi

Osuuskunta ItäMaito
Tehtaantie 5
73100 Lapinlahti

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta lomitusjärjestelmien uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Osuuskunta ItäMaito kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Sosiaali- ja terveysministeriön esitysluonnoksessa on paljon positiivista, mutta se sisältää muutamia kohtia, joita tulisi korjata.

Henkilökohtainen lomaoikeus esitetään muutettavaksi tilakohtaiseksi. Toteutuessaan tämä aiheuttaisi kohtuuttomia seurauksia maitotiloille. Lomaoikeus tulee säilyttää henkilökohtaisena.

Suomessa maitotilat ovat lähes poikkeuksetta erilaisia yhden tai useamman sukupolven hoitamia tai pieneltä osalta muutamien perheiden yhdessä pyörittämiä yrityksiä. Suomessa ei yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta ole maitotiloja, joissa palkattu työvoima muodostaisi työnteon rungon. Mikäli lomaoikeus muutetaan tilakohtaiseksi, erilaisten maitotilojen viljelijät saatetaan eriarvoiseen asemaan.

Malli johtaa esimerkiksi useamman sukupolven muodostamassa yhtymässä tai useamman perheen muodostamassa yhteisnavetassa hyvin outoihin järjestelyihin ja tilanteisiin, kun kaikkien osakkaiden pitää olla samaan aikaan lomalla. Tällainen malli ei käytännössä toimi, vaan osan yrittäjistä täytyisi jäädä tilalle töihin, koska lomittajat eivät varsinkaan esitetyn 18 tunnin kokonaisajan puitteissa ennäätä töitä tekemään.

Useamman sukupolven yhtymien tai useamman perheen yhteisnavetoiden lisääntyminen olisi toivottavaa maitotilojen kilpailukyvyyn ja tuottavuuden parantumiseksi ja suhteellisen kilpailukykyeron kaventamiseksi kilpailijamaihimme verrattuna. Esitetty lomaoikeuden tilakohtaisuus ja lomituksen kokonaisajan rajautuminen 18 tuntiin on omiaan hidastamaan tai jopa pysäyttämään edellä kuvatun rakennekehityksen edistyminen.

Työtuntimäärän laskemista kaavamaisesti eläinmäärän perusteella esityksessä olevan laskentakaavan mukaisesti on muutettava. Esitetty malli ei kohtelee eri tuotantosuuntien kotieläintiloja eikä eri kokoluokan maitotiloja tasapuolisesti. Tämä johtuu siitä, että esimerkiksi osa maitotiloista on pitkälle automatisoituja ja osa työvaltaisia. Käytettävän lomitusajan laskenta on tehtävä tilakohtaisesti ja tilan olosuhteet huomioiden. Lomitusjärjestelmän tulee mahdollistaa eläinten asianmukainen hoito lomituksen aikana tilan koosta tai automaation tasosta riippumatta. Esitetyllä mallilla vaarannetaan jopa eläinten hyvinvointi.

21.6.2017

Osalla tiloista todellinen työmäärä jopa yrittäjien itsensä tekemänä on niin suuri, että sitä ei ole mahdollista hoitaa ulkopuolisten lomittajien työnä esityksessä olevan 18 tunnin kokonaisajan puitteissa. Vaadimme, että luonnosesityksessä oleva kokonaistyöajan raja-
us, enintään 18 tuntia, poistetaan.

Esitetyssä mallissa lomituserjestelmä on kaavailtu rahoitettavaksi tulevien maakuntien yleiskatteellisena ”korvamerkittömänä” rahoituksena. Lomituspalvelut tulee turvata eri puolilla maata samalla tavalla. Uudessa mallissa tarvitaan valtakunnallista ohjausta ja koordinoitua. Muussa tapauksessa viljelijät joutuvat eriarvoiseen asemaan lomituksen toimiessa eri puolilla maata eri tavoin.

Lomitusjärjestelmän on suunniteltu siirtyvän maakuntien toteuttamaksi ja uuteen malliin 1.1.2019. Alku- ja siirtymävaiheessa tulee varmistaa lomituspallvelujen käytännön toimivuus tietojärjestelmät mukaan lukien.

Kunnioittavasti

Osuuskunta ItäMaito

Mikko Heikkinen
hallituksen puheenjohtaja

Ilpo Lukkarinen
toimitusjohtaja